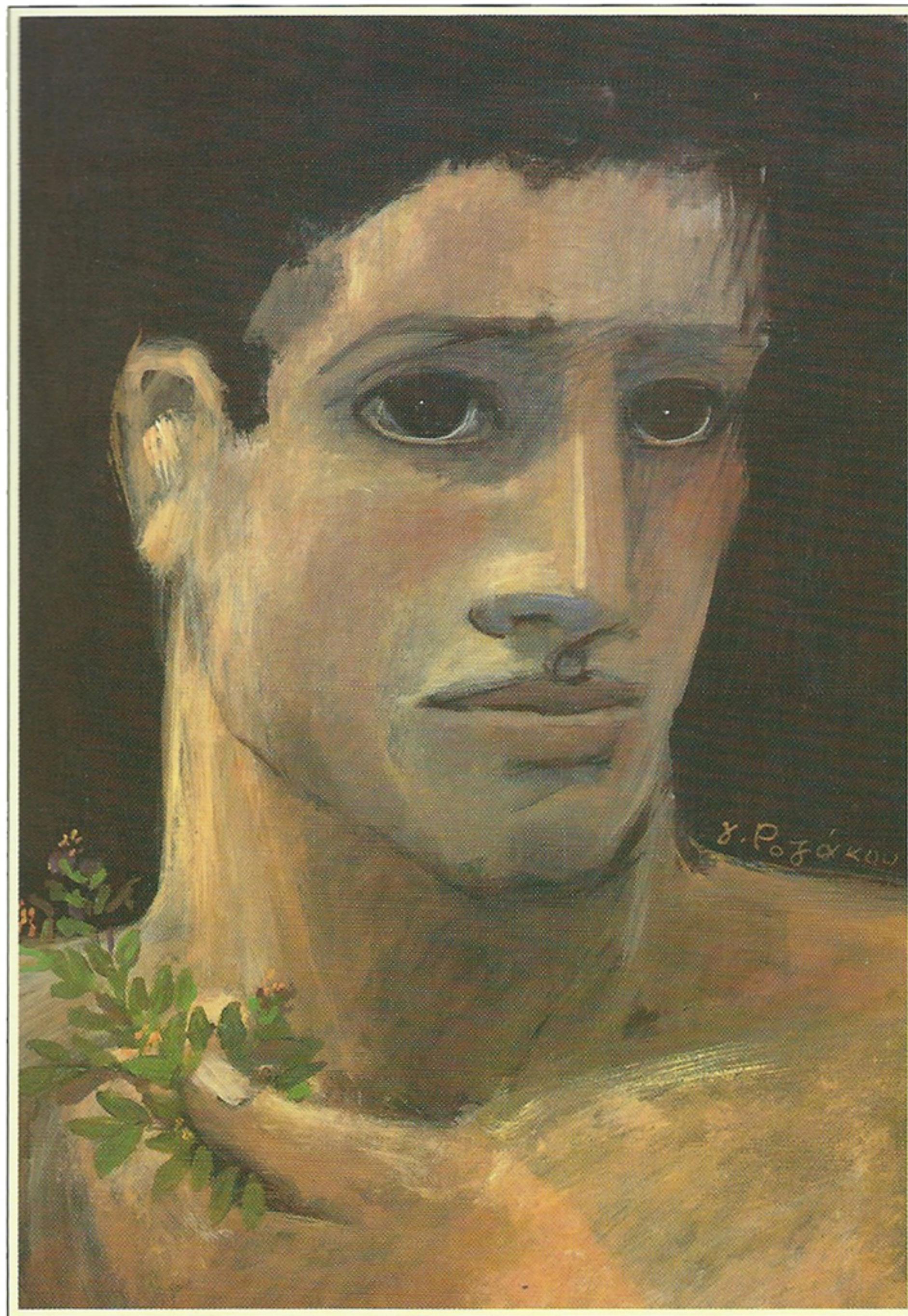

MIKIS THEODORAKIS

Romancero Gitano

ΚΥΚΛΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ
ΓΙΑ ΚΙΘΑΡΑ ΚΑΙ ΦΩΝΗ

CYCLE DE CHANSONS
POUR GUITARE ET VOIX

CYCLE OF SONGS
FOR GUITAR AND VOICE

LIEDERZYKLUS
FÜR GITARRE UND STIMME

ΠΟΙΗΣΗ / POÉSIE / POETRY / TEXTE
FEDERICO GARCÍA LORCA

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

ADAPTÉ EN GREC PAR /
Rendered into Greek by /
INS GRIECHISCHE ÜBERTRAGEN BEI
ODYSSEUS ELYTIS

Romancero Gitano

1. ΤΟΥ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΥ <i>EL AMARGO</i> <i>BALLAD OF THE DOOMED MAN</i> <i>DER VERBITTERTE</i>	1
2 . ANTONIO TORRES HEREDIA I	5
3. ANTONIO TORRES HEREDIA II	10
4. ΧΑΜΟΣ ΑΠΟ ΑΓΑΠΗ <i>MORT D'AMOUR</i> <i>DEATH FOR LOVE</i> <i>LIEBESTOD</i>	14
5. Η ΚΑΛΟΓΡΙΑ Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ <i>LA NONNE GITANE</i> <i>THE GYPSY NUN</i> <i>DIE ZIGEUNERNONNE</i>	18
6. ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΙΝΕΜΕΝΗΣ <i>PRECIOSA ET LE VENT</i> <i>THE WIND AND THE BEAUTY</i> <i>VOM WIND UND DER VIELGEPRIESNEN</i>	23
7. Η ΠΑΝΤΕΡΜΗ <i>SOLEDAD</i>	29

MIKIS THEODORAKIS

1. ΤΟΥ ΠΙΚΡΑΜΕΝΟΥ

EL AMARGO

(Romancero Gitano)

Cycle de chansons

Poésie: Federico García Lorca
Adapté par: Odysseus Elytis

Andante $\text{♩} = 70$

Canto (Vocal Part):

- System 1:** Starts with a fermata over two measures. The lyrics are: Ευ- κο- σι- τρεις του Θε- ri- I- ko- si- tris tou The- ri-
- System 2:** The lyrics are: στή στου Pi- kra- μέ- nou την αν- λή πά- νε και λεν, πά- νε και sti stou Pi- kra- me- nou tin a- lē pa- ne kai len, pa- ne kai
- System 3:** The lyrics are: λέ- ve: 'Av to μπο- ρεις δυ- στυ- χι- σμέ- νε, στο πε- βό- λι σου εβ- γα a- le- ne: 'An to bo- ris di- sti- hi- sme- ne, sto pe- ri- vo- li sou ev- ga a-
- System 4:** The lyrics are: πό- ψε και τα λου- λού- δια σου ó- λα κό- ψε. πο- pse ke ta lou- lou- dia sou o- la ko- pse.
- System 5:** The lyrics are: Γρά- ψε στη θύ- ρα σου στα- ρο- βά- λε α- πό Gra- pse sti thi- ra sou sta- vro- va- le a- po

Chitarra (Guitar Part):

- The guitar part provides harmonic support with strumming patterns. It includes chords such as G major, D major, and A major, with various rhythmic patterns (eighth-note chords, sixteenth-note patterns) throughout the piece.

19

κά-
ka-
τω
to
τό-
t'o-
νο-
no-
μά
ma
σου
sou
τι
ti
θα
tha
φουν-
foun-
τώ-
do-
σουν
soun
στα
sta
πλευ-
ple-

22

ρά
vra
σου
sou
τα-
ta-
χιά
chia

25

-
-
δες.
des.

29

Πά-
Ra-
ρε
re
κε-
ke-
ριά,
ria,
πά-
pa-
ρε
re
λα-
la-
μπά-
ba-
δες
des
μά-
ma-
θε
the
τα
ta

p

32

χέ-
he-
ριά
ria
να
na
σταυ-
sta-
ρώ-
vro-
νεις
nis
κι α-
ki a-
πά-
pa-
νω α-
no a-
πό^{..}
po
την
tin
ε-
e-
ρη-
ri-

35

μά
mia
γέ-
ye-
ψου
psou
της
tis
νύ-
ni-
χτας
htas
τη
ti
δρο-
dro-
σιά
sia
τι
ti
πριν
prim
πε-
pe-
ρά-
ra-
σουν
soun
μή-
mi-
νες
nes

39

θώ κεί τε σαι στα σά- βα- να^{a.}

θώ θά κι- te- se sta sa- va- na^{a.}

43

Στους ου- ρα- νούς τα- χιά προ- βαι- νει ο τα- ξι-

Stous ou- ra- nous ta- chia pro- bai- nei o ta- xi-

46

άρ- χης και πη- γαι- νει που 'χει το σύν- νε- φο σπα-

ar- his ke pi- ye- ni pou 'hi to syn- ne- fo spa-

49

θή στρά- φτει και πάει και δεν μι- λει.

thi stra- ftei ke paei ke den mi- li.

52

55

Et- κο- σι- τρείς του Θε- ρι-

I- ko- si- tris tou The- ri-

58

στή μέσα στιν έρε μη την αυ- λή τα μάτια α- νοί γειο Πι- κρα-
sti me-sa stin ére mi tin au- lē ta mā-tia a- noí gei o Pi- kra-

62

μέ- νος της μοί- ρας ο ση- μα- δε- μέ- νος κι ει- κο- σι- τρείς τ'Αυ- γού- -
me- nos tis mi- ras o si- ma- de- me- nos ki i- ko- si- trēis t'Av- gou- -

66

στου γέρ- νει και τα πι- κρο- σφα- λεί.
stou ger- nei kai ta pi- kro- spha- laei.

Εικοσιτρείς του Θεριστή
στου Πικραμένου την αυλή
πάνε και λεν, πάνε και λένε:
«Αν το μπορείς δυστυχισμένε,
στο περιβόλι σου έβγα απόψε
και τα λουλούδια σου όλα κόψε.

Γράψε στη θύρα σου σταυρό
βάλε από κάτω τ' όνομά σου
τι θα φουντώσουν στα πλευρά σου
ταχιά τουκνίδες και αγριάδες.

Πάρε κεριά, πάρε λαμπάδες
μάθε τα χέρια να σταυρώνεις
κι απάνω από την ερημιά
γέψου της νύχτας τη δροσιά
τι πριν περάσουν μήνες δύο
θα κείτεσαι στα σάβανα».

Στους ουρανούς ταχιά προβαίνει
ο ταξιάρχης και πηγαίνει
που 'χει το σύννεφο σπαθί
στράφτει και πάει και δεν μιλεί.

Εικοσιτρείς του Θεριστή
μέσα στην έρμη την αυλή
τα μάτια ανοίγει ο Πικραμένος
της μοίρας ο σημαδεμένος
κι εικοσιτρείς τ' Αυγούστου
γέρνει και τα πικροσφαλεί.

MIKIS THEODORAKIS
2. ANTONIO TORRES HEREDIA I

(Romancero Gitano)

Cycle de chansons

Poésie: Federico García Lorca
 Adapté par: Odysseus Elytis

Andante con moto $\bullet = 98$

Canto Chitarra

6

μιάς το μο- νο- πά- τι περ- πα- τά- ει

Ká- tou στης
 Ka- tou stis α- κρο- πο- τά-
 a- kro- po- ta-

6

μιάς το μο- νο- πά- τι περ- πα- τά- ει

11

κρα- τών- τας βέρ- γα λυ- γα- ριάς και στη Σε- βίλ- λια πά- ει.

kra- ton- das ver- ga li- ga- rias ke sti Se- vi- lia pa- ei.

16

Τα κα- τσα- ρό του γυα- λι- στά πέ- φτουν στα

Ta ka- tsa- ro tou yia- li- sta pe- ftoun sta

21

μά- τια του μπρο- στά στην ó- ψη του εί- ναι με- λαμ-

ma- tia tou bro- sta stin o- psi tou ei- nai me- lam-

26

ψός
psos

α- πό του φεγ- γα- βιού το φως.
a- po tou fe- ga- riou to fos.

31

Κά- πο- τε λί- γο στα- μα-
Ka- po- te li- go sta- ma-

36

τό,
ta,

κό- βει λε- μό- νια στρογ- γυ- λά
ko- vi le- mo- nia stro- gi- la

41

τα πí χνει το νε- ρό να στρώ- σει
ta ri- hni to ne- ro na stro- si

46

και να το χρυ- σα- φώ- σει.
ke na to chry- sa- pho- sei.
cresc.

51

- - - - -

57

E- κει στης α- κρο- μο- τα- μιας to μο- νο- πά- τι να: τον φτά- νουν
E- ki stis a- kro- mo- ta- mias to mo- no- pa- ti na: ton fta- noun

62

κά- τω απ' τα κλώ- νια μιας φε-
ka- to ap' ta klo- nia mias fe-

66

λιάς χω- ρο- φυ- λά- κοι και τον πιά- νουν.
liaς ho- ro- fi- la- koi kai ton pia- noun.

70

A- πο- βρα- δίς η ώ- ρα ο- χτώ τον σούρ- νουν
A- po- bra- dis i ora o- hto ton sour- noun

74

σε κε- λι μι- κρό
se ke- li mi- kro

77

α- πό- ςο κά- θον- ται φυ- λά- νε
a- po- xo ka- thon- tai fi- la- ne

80

πί-
pi-
vouν
noun
ρα-
ra-
κί-
ki
και
ke
βλα-
vla-
στη-
sti-
μά-
ma-
νε.
ne.

84

Κά-
Ka-
πο-
po-
τε
te
λι-
li-
γο
go

88

στα-
sta-
μα-
ma-
τό,
ta,
κό-
ko-
βει
vi
λε-
le-
μό-
mo-
-
νια
nia
στρογ-
stro-
γυ-
gi-

93

λά
la
τα
ta
ρι-
ri-
χνι
hni
το
to

97

νε-
ne-
ρό-
ro-
να
na
στρώ-
stro-
σει
si
και
ke
να
na
το
to
χρυ-
hri-

102

σα-
sa-
φώ-
fo-
cresc.
σει.
si.

106

De § hasta ⊕ y coda

Κάτου στης ακροποταμιάς το μονοπάτι περπατάει
κρατώντας βέργα λυγαριάς και στη Σεβίλλια πάει.

Τα κατσαρά του γυαλιστά πέφτουν στα μάτια του μπροστά
στην όψη του είναι μελαμψός από τον φεγγαριού το φως.

Κάποτε λίγο σταματά, κόβει λεμόνια στρογγυλά
τα φίγνει το νερό να στρώσει και να το χρυσαφώσει.

Εκεί στης ακροποταμιάς το μονοπάτι να: τον φτάνουν
κάτω απ' τα ιλόνια μιας φτελιάς χωροφυλάκοι και τον πιάνουν.

Αποβραδίς η ώρα οχτώ τον σέρνουν σε ιελί μικρό
απέξω κάθονται φυλάνε πίνουν ρακί και βλαστημάνε.

MIKIS THEODORAKIS

3. ANTONIO TORRES HEREDIA II

(Romancero Gitano)
Cycle de chansons

Poésie: Federico García Lorca
Adapté par: Odysseus Elytis

Andante ♩ = 60

Canto

Ξάφ- vou στον πο- τα- μό α- πό πέ- ρα φω- νές ξε- σκί- σαν τον α-
Xaf- nou ston po- ta- mo a- po pe- ra fo- nes xe- ski- san ton a-

Chitarra

4 Allegro ♩ = 100

γέ- ye- ρα. 'Ε- μπη- γε E- bi- ye κά- πρου δαγ- κω-
go-

8

νιές μες στα ψη- λά πο- δή- μα- τα χί- μα- γε
nies mes sta psi- la po- di- ma- ta hi- ma- ye

11

κι- ε- κα- νε βου- τιές και δελ- φι- νιού πη- δή- μα-
ki e- ka- ne vou- ties ke del- fi- niou pi- di- ma-

14

τα. H τρα- χη- λιά του η κρε- με- ζωί μου- σκε- ψε-
ta. I tra- hi- lia tou i kre- me- zoi mou- ske- pse

17

21

24

27

30

33

36

γά
yia τι τώ- ρα θα σε φάει
ti to- ra tha se fai to
κρύ- o τι τώ- ρα
kri- o ti to- ra

39

θα πε- θά- πε-
tha pe- tha- pe-
θά- νεις πια.
tha nis pia.

42 Andante ♩ = 60

Στην á- κρη ε- κεί του πο- τα- μού
Stin a- kri e- kei tou po- ta- mou
τρεις γλώσ- σες
tris glo- ses
βγή- κε το αί- μα
vyi- ke to ai- ma
rasq.

45 Allegro ♩ = 100

του τρεις γλώσ- σες βγή- κε το αί- μα
tou tris glo- ses vyi- ke to ai- ma

49

του στην á- κρη ε- κεί του πο- τα- μού κι α- νά- γει-
tou stin a- kri e- kei tou po- ta- mou ki a- na- yi-

52

ρε την κε- φα- λή με τα σφυ- μέ- να χει-
re tin ke- fa- li me ta sphy- me na chei-

55

λη
li κον
ke τό-
to- τε
πρια κοκ-
ka- μόι
μία φω-
fo- νή
ni μό-
mo- νο ε-
no- φω-
fo-

58

τί-
ti στη ο
sti o ου-
ou- ρα-
ra- νός
nos κι ὄγ-
ki a- γε- λος
ge- los βερ-
ver- γο- λυ-
go- li- γε-
ye- ρός
ros τήρ- θε κον
ir- the ke

62

rall

a tempo

τ' ἀ-
t'a να- ψε
na- pse καν-
kan- τή-
di- λι.
li.

dim.

Ξάφνου στον ποταμό από πέρα φωνές ξεσκίσαν τον αγέρα.
Έμπηγε κάποιου δαγκωνιές μες στα ψηλά ποδήματα
χίμαιρε κι έκανε βουτιές και δελφινιού πηδήματα.

Η τραχηλιά του η κρεμεζιά μούσκεψε μες στα αίματα
μα οι κάμες ήταν - ήταν έξι και δεν εμπόραε πια ν' αντέξει.

Αχ, Αντονίτο Ελ Καμπορί, φεγγαρομελαμψέ μου
κι ασπρογαρούφαλέ μου.

Αχ, Αντονίτο Ελ Καμπορίο, π' αξιζες μια βασίλισσα
μνημόνεψε την Ηαναγιά τι τώρα θα σε φάει το κρύο
τι τώρα θα πεθάνεις πια.

Στην άκρη εκεί του ποταμού τρεις γλώσσες βγήκε το αίμα του
τρεις γλώσσες βγήκε το αίμα του στην άκρη εκεί του ποταμού
κι ανάγειρε την κεφαλή με τα σφιγμένα χείλη
και τότε πια καμιά φωνή μόνο εφωτίστη ο ουρανός
κι όγγειλος βεργολυγεούς ήρθε και τ' αναψε καντήλι.

MIKIS THEODORAKIS

4. ΧΑΜΟΣ ΑΠΟ ΑΓΑΠΗ

MORT D'AMOUR

(Romancero Gitano)

Cycle de chansons

Poésie: Federico García Lorca

Adapté par: Odysseus Elytis

Poco lento $\text{♩} = 60$

Canto

Chitarra

4

μά-
ma-
na, στα
δώ-
do-
ma-
ta ψη-
psi-
λά?
la?

7

Κοι-
Ki-
μή-
mi-
σου
sou
γε
yie
μου
mou
κι είν'
ki in'
αρ-
ar-
γά,
ga,
σή-
si-
μα-
ma-
νε η
ne i
ώ-
o-
ρα
ra
έν-
en-
δε-
de-

10

κο.
ka.

8

14

λά-
la-
μπου-
bou-
νε
ne
τέσ-
te-
σε-
se-
ρις
ris
φω-
fo-
τιές.
ties.

Μά-
Ma-
να,
na,
στα
sta
μά-
ma-
τια
tia
μου
mou
για
gia
δες,
des,

Δεν
Den
εί-
i-
ναι
ne
τί-
ti-
πο-
po-
τα,
ta,
έ-
e-
λα
la

17

πα.
pia.

ειν' τα μπα- κί- ρια α- στρα- φτε- ρά.
in' ta ba- ki- ria a- stra- fte- ra.

20

Μέ- σα στη νύ- χτα
Me- sa sti ni- hta

και στη ζέ- στη
kai sti ze- sti

23

φέγ- γαν οι τοι- χοι απ' τον α- σβέ- στη.
fe- gan i ti- choi ap' ton a- sve- sti.

26

Τη φυ- σαρ- μό- νι- κα γλυ- κά
Ti fi- sar- mo- ni- ka gli- ka

παι- ζα- νε Σε- ρα- φειμ
pe- za- ne Se- ra- feim

29

κρά.
kra.

Μέ- σα στη νύ- χτα
Me- sa sti ni- hta

32

και στη ζέ- στη
kai sti ze- sti

φέγ- γαν οι τοι- χοι απ' τον α-
fe- gan i ti- choi ap' ton a-

35

σβέ- στη.
sve- sti.

Μά- να μου, εν- θύς πον ξε- ψυ- χή- σω
Ma- na mou, ef- this pou xe- psi- hi- so

38

μη- νύ- σε- τέ το στους αν- θρώ- πονς σ'ό- λη τη γη, σ'ό- λους τους
mi- ni- se- te to stous an- thro- pouς s'o- li ti yi, s'o- lous tous

41

τό- πονς κα- τά Bo- ριά κα- τά No- τιά
to- pouς ka- ta Vo- ria ka- ta No- tia

44

μαν- τά- τα στεί- λε- τε πι- κρά. Μέ- σα στη νύ- χτα
man- da- ta sti- le- te pi- kra. Me- sa sti ni- hta

47

και στη ζέ- στη φέγ- γαν οι τοι- χοι απ' τον α-
ke sti ze- sti fe- gan i toi- choi ap' ton a-

50

σβέ- στη.
sve- sti.

Κι οι πόρ- τες τ'ου- βα- νού χτυ- πού- σαν
Ki i por- tes t'ou- ra- nou hti- pou- san

53

ki ó- λα τα δά- ση α- χο- λο- γού- σαν ψη- λά δεν ε- βλε- πες κο-
ki o- la ta da- si a- ho- lo- gou- san psi- la den e- vle- pes ko-

56

vé- να ki oi φλό- γες φούν- τω- ναν ο- λο- é- να.
ne- na ki i flo- yes foun- do- nan o- lo- e- na.

- Τι είναι εκείνο που φωτά, μάνα, στα δώματα ψηλά;
- Κοιμήσου γιε μου κι είν' αργά, σήμανε η ώρα έντεκα.
- Μάνα, στα μάτια μου για δες, λάμπουν τέσσερις φωτιές.
- Δεν είναι τίποτα, έλα πια, είν' τα μπακίδια αστραφτερά.

Μέσα στη νύχτα και στη ζέστη φέγγαν οι τοίχοι απ' τον ασβέστη.
Τη φυσαρμόνικα γλυκά παίζανε Σεραφείμ μικρά.
Μέσα στη νύχτα και στη ζέστη φέγγαν οι τοίχοι απ' τον ασβέστη.

- Μάνα μου, ευθύς που ξεψυχήσω μηνύσετέ το στους ανθρώπους
σ' όλη τη γη, σ' όλους τους τόπους
κατά Βοριά κατά Νοτιά μαντάτα στείλετε πικρά.

Μέσα στη νύχτα και στη ζέστη φέγγαν οι τοίχοι απ' τον ασβέστη.
Κι οι πόρτες τ' ουρανού χτυπούσαν κι όλα τα δάση αχολογούσαν
ψηλά δεν έβλεπες κανένα κι οι φλόγες φούντωναν ολοένα.

MIKIS THEODORAKIS
5. Η ΚΑΛΟΓΡΙΑ Η ΤΣΙΓΓΑΝΑ

LA NONNE GITANE

(Romancero Gitano)

Cycle de chansons

Quasi Recit - Lento ♩ = 60

Poésie: Federico García Lorca
 Adapté par: Odysseus Elytis

Canto

Chitarra rasq.

4

7

Allegro ♩ = 100

10

14

Bou- vá και σύ- γνε- φα μα- κριά - σ'ό- λα τρι- γύ- ρω σι- γα- λιά
 Vou- na ke sig- ne- fa ma- kria - s'o- la tri- yi- ro si- ga- lia

τα λιό- φυ- τα γα- λη- νε- μέ- να και τα σπι- τά- κια α- σβε- στο-
 ta lio- fi- ta ga- li- ne- me- na ke ta spi- ta- kia a- sve- sto-

μέ- να να. 3 3 rit.
 me- na na. 3 3 rit.

ρό- χρο- μο πα- ví κεν- τάη κα-
 ro- hro- mo pa- ni ken- tāη ka-

λό- γρια η μι- κρή á- χου. τι ó- μορ-
 lo- gria i mi- kri a- hou. ti o- mor-

19

φα - - κεν- τά- ει
fa - - ken- da- i
το - χε- ρά- κι
to - che- ra- ki
κι - τις - μάς
ki - tis - mas
pos

24

πό- ει.
pa- i.
Βά- νει που- λιά, βά- νει δεν- τριά.
Va- ni pou- lia, va- ni den- tria.

29

βά- νει και τ' α- στρα τα χρυ- σά
va- ni ke t'a- stra ta chri- sa

34

βά- νει στις τέσ- σε- ρις τις κό- χες
va- ni stis te- se- ris tis ko- ches

38

τέσ- σε- ρις α- γρι- ο- μο- λό- χες.
te- se- ris a- gri- o- mo- lo- ches.

42

Σ' ε- να α- χε- ρό- χρω- μο πα- ví
S'e- na a- he- ro- hro- mo pa- vi
deciso

46

Musical score page 46. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: κεν- τά η κα- ken- tā η ka- λό- γρια η μι- ló- gria η mi- κρή kri.

50

Musical score page 50. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: μα κά- θε τό- σο α- να- - στε- νά- ζει και κά- ti ma ka- the to so a- na - ste na - zei kai ka- ti.

55

Musical score page 55. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: με to vou - - της βά- ζει. me to nou - - tis bá- zai.

59

Musical score page 59. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: Αί- γο το χέ- ρι στα- μα- τά Li- go to hé- ri sta- ma- tā.

63

Musical score page 63. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: μες στον α- é- ρα και κοι- τά mes ston a- é- era kai koi- tā.

67

Musical score page 67. Treble clef, key signature of two sharps. The lyrics are: στα μά- τια της π'α- νοι- γο- κλειούν sta ma- tia tis p'a- ni- go- klioun.

δυο κα- βα- λά- ρη- δες περ- νουν.
dio ka- va- la- ri- des per- noun.

75

Ki ú- στε- ρα πά- λι στο - - πα- ví
Ki i- ste- ra pa- li sto - - pa- vi
ξε- σπάη κα-
xe- spa i ka-

80

λό- γρια η - μι- κρή τι πο- τά- μα. τι χορ-
lo- gria i - mi- kri ti pota- ma. ti hor-

84

τά- ρια, τι λιο- τρό- πια, τι φεγ- γά- ρια
ta- ria, ti liotro- pia, ti feg- ga- ria
rit

87

πλά- σμα- τα της α- ρε- σιάς της
pla- sma- ta tis a- re- sias tis
3

89

της ο- νει- ρο- φαν- τα- σιάς της
tis o- ni- ro- fan- da- sias tis.
3

Βουνά και σύγνεφα μακριά σ' όλα τοιγύρω σιγαλιά
τα λιόφυτα γαληνεμένα και τα σπιτάκια ασβεστωμένα.

Σ' ένα αχερόχρωμο πανί κεντά η καλόγρια η μικρή
άχου, τι όμορφα κεντάει το χεράκι της πώς πάει.

Βάνει πουλιά, βάνει δεντριά, βάνει και τ' άστρα τα χρυσά¹
βάνει στις τέσσερις τις κόχες τέσσερις αγριομολόχες.

Σ' ένα αχερόχρωμο πανί κεντά η καλόγρια η μικρή
μα κάθε τόσο αναστενάζει και κάτι με το νου της βάζει.

Λίγο το χέρι σταματά μες στον αέρα και κοιτά
στα μάτια της π' ανοιγοκλειούν δυο καβαλάρηδες περνού

Κι ύστερα πάλι στο πανί ξεσπά η καλόγρια η μικρή
τι ποτάμια, τι χορτάρια, τι λιοτρόπια, τι φεγγάρια
πλάσματα της αρεσιάς της της ονειροφαντασιάς της.

MIKIS THEODORAKIS
6. TOY ANEMOY KAI THΣ PAINEMENHΣ
PRECIOSA ET LE VENT
(Romancero Gitano)
Cycle de chansons

Poésie: **Federico García Lorca**
Adapté par: **Odysseus Elytis**

♩ = 90

Canto Chitarra

1

Nté- φι χτυ- πόν- τος το φε-
De- fi hti- pon- das to fe-

4

γά- ρι χο- ρεύ- ει κιέρ- χε- τα με
ga- ri ho- re- vi ki er- he- te me
χά- ρη χά- ρη
ha- ri ha- ri
έρ- χε- ται μες στις ε- ρη-
er- he- te mes stis e- ri-

8

μιές α- πό το φως α- ση- μω- μέ- νη
mies apo to fos a- si- mo- me- ni
μι- κρή τσι- γι-
mi- kri tsi- gi-

12

να η Παι- νε- μέ- νη.
na i Pe- ne- me- ni.

15

Ως τη θω- ρεί πε- τιέ- ται πά- νω
Os ti tho- ri pe- tie- te pa- no
ο α- νε- μος ο α- κοι- μι-
o a- ne- mos o a- ki- mi-

18

στος
stos

Που- νέν- τες ἀν- τρας πο- νη-
Pou- nen- des an- dras po- ni-

ρός
ros

21

κού- τά- ει τη μι- κρή, κοι-
ki- ta- i ti mi- kri, ki-

τά- ει
ta- i

κι ο- λό- γλυ- κα
ki o- lo- gli- ka

24

της τρα- γου- δά- ει.
tis tra- gou- da- i.

27

Μι- κρού- λα μου á- σε να ση-
Mi- krou- la mou a- se na si-

κώ- κο- σω
ko- ko- so

29

το φου- στα- νά- κι σου να i-
to fou- sta- na- ki sou na i-

δώ do
do

ά- σε με λί- γο να σ' αγ-
a- se me li- go na s' a-

32

γι- ςο
gi- xo

κοι της κοι- λί- τσας σου ν' α-
ke tis ki- li- tsas sou n' a-

voi- ξο
ni- xo

Romancero Gitano
6. ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΙΝΕΜΕΝΗΣ

35

το πόδο το γαλάζω πό.
το ροδο το γα λα ζω πό.

37

39

Πετάει το ντέ φι τρο μαγ μέ νη
Ρε tai to de fi tro mag me ni

41

και τρέχει, τρέχει η Παι νε μέ νη
κε tre hi, tre hi i Pai ne me ni

ξο πίσω της α κο λου
xo pi so tis a ko lou

44

θει thi á νε μος áν τρας που κρα τεί
thi a ne mos an dras pou kra tei

47

μια σπάθα σπάθα θα α στρα φτε ρή.
mia spa tha spa tha a stra fte ri

49

A- χον, το κύ-
A- hou, to ki-

52

μα πώς στε- νά- ζει
ma pos ste- na- zzi
m.

o κά- μπος, á-
o ka- bos, a-

sim.

55

χον, πώς χλω- μιά- ζει
hou, pos hlo- mia- zzi

παι- ζει των τί- σκιων τη φλο- γέ- ρα-
pe- zi ton i- skion ti flo- ye- ra -

sim. sim.

59

μέ- σα στο σκο-
me- sa sto sko-

sim.

τει- νό α-
ti- no a-

63

γέ- ρα.
ye- ra.

solos

67

71

76

Τρέχα, Παινε μένη, τρέχα
Tre-ha, Pe-nē me-ni, tre-chā
τιόπου να νοι θα προτίο που να 'νοι θα προ-

79

φτάξει φτά-ξει
xi o áνεμος και θα σ' αρ- πάξει
o a-ne-mos ke tha s'ar-pa-xi

82

να τος, χιμάει από ψηλά γλειγλί φεται γλώσσες τις εν-
na tos, hi-mai a-po psi-la glei-gli fe-te glo-ses tis en-

85

νιάνια. Στο πρώτο σπίτι η Παινε-
niania. Sto pro-to spi-ti i Ρe-

88

μένη μένη χώνεται μέσα αλαφιά σμένη
me-ni ho-ne-te me-sa a-la-fia sme-ni

91

την ερωτάνε να τους πει κι εκείνη λέει κι ανιστο-
tin e-ro-ta-ne na tous pei ki e-kei-ni lei ki a-ni-sto-

94

ρεί.
ri.

E- νώ απ' τη λύσ- σα του θε-
E- no ap' ti li- sa tou the-

97

ρι- ο
yir- nai o

γυρ- νάετ ο ά- νε- μος στο κρύ- ο
yir- nai o a- ne- mos sto kri- o

100

δέρ- νει το σπί- τι και το ζώ- νει
der- ni to spi- ti ke to zo- ni

τα κε- ρα- μί- δια του δα-
ta ke- ra- mi- dia tou da-

103

κώ- νει
ko- ni

τα κε- ρα- μί-
ta ke- ra- mi-

106

δια του δα- γο- νει.
dia tou da- go- ni.

Ντέφι χτυπώντας το φεγγάρι χορεύει κι έρχεται με χάρη έρχεται μες στις ερημιές από το φως ασημωμένη μικρή τσιγγάνα η Παινεμένη.

Ως τη θωρεί πετιέται πάνω ο άνεμος ο ακοίμιστος πουνέντες άντρας πονηρός κοιτάει τη μικρή, κοιτάει κι ολόγλυκα της τραγουδάει.

-Μικρούλα μ' άσε να σηκώσω το φουστανάκι σου να ιδώ άσε με λίγο να σ' αγγίξω και της κοιλίτσας σου ν' ανοίξω το ρόδο το γαλαζωπό.

Πετάει το ντέφι τρομαγμένη και τρέχει, τρέχει η Παινεμένη ξοπίσω της ακολουθεί άνεμος άντρας που κρατεί μια σπάθα - σπάθα αστραφτερή.

Άχου, το κύμα πώς στενάζει ο κάμπος, άχου, πώς χλωμιάζει παίζει των ίσκιων τη φλογέρα μέσα στο σκοτεινό αγέρα.

-Τρέχα, Παινεμένη, τρέχα τι όπου να 'ναι θα προφτάξει ο άνεμος και θα σ' αρπάξει να τος, χυμάει από ψηλά γλείφεται γλύσσες της εννιά.

Στο πρώτο σπίτι η Παινεμένη χώνεται μέσα αλαφιασμένη την ερωτάνε να τους πει κι εκείνη λέει κι ανιστορεῖ.

Ενώ απ' τη λύσσα του θερίο ο άνεμος γυρνάει στο κρύο δέρνει το σπίτι και το ξένει τα κεραμίδια του δαγκώνει.

MIKIS THEODORAKIS

7. Η ΠΑΝΤΕΡΜΗ

SOLEDAD

(Romancero Gitano)

Cycle de chansons

Poésie: Federico García Lorca

Adapté par: Odysseus Elytis

Adagio ♩ = 64

Solo Chitarra

Canto

Chitarra

10

Σκά- βουν το χώ- μα οι πε- τε- voi
Ska- voun to ho- ma i pe- te- ni

σκά- βουν ζη- τών- τας την αν-
ska- voun zi- ton- das tin an-

13

yi
την ώ- ρα που στα σκο-
tin o- ra pou sta sko-

16

vá
na
βγαί- νει η Παν- τέρ- μη και γυ-
vye- ni i Pan- der- mi ke gy-

19

vá.
na.
Μαύ- ρη μαυ- ρί- λα είν' η ψυ-
Ma- vri ma- vri- la in' i psi-

χή
hi

22

της
tis

κι ω- χρό μπα- κί- ρι το πε-
ki o- hro ba- ki- ri to pe-

τσι
tsi

25

της
tis

τα στή- θια της ω- σάν τ' α-
ta sti- thia tis o- san t'a-

μό-
mo-

28

νια
nia

που τα χτυ- πούν χω- ρίς συ-
pou ta hti- poun ho- ris si-

μπό- νια.
bo- nia.

31

Poco più Lento

Παν- Pan-

τέρ- μη, τι ζη- τάς ε- δώ
ter- mi, ti zi- tas e- do

μό- νη σου
mo- ni sou

34

cif.

Tempo I

δι- χως σύν- τρο- φο;
di- hos sin- dro- fo;

Κι αν εί- ναι κά- τι που ζη-
Ki an i- ne ka- ti pou zi-

37

τό
to

πε μου, σε γνοιά- ζει ε- σέ- να-
pe mou, se gnia- zi e- se- na-

νε;
ne?

40

Zi-tao e-ki-no
που ζη-τώ
ζη-τάω την i-δια e-

43

μέ-me-na-ne.
Παν-Pan-τέρ-der-μη, πες ποιος o και-

46

μός mos σου sou ποιος o α-γά-τρευ-τος καη-μός mos σου;

49

Ποιος o καη-μός μου?
Μαύ-ρη πισ-σα ε-γι-

52

η λι-νή μου η που-κα-μί-σα και μες στο σπι-τι σαν τρε-λή

55

σούρ- sour- νω to ξέ- πλε- ko μαλ- λί. rit.

[58]

Παν- τέρ- μη, λού- σε το κορ- μι σου
Pan- der- mi, lou- se to kor- mi sou

[61]

λούσ' το χε- λι- δο- νό- νε- ρο
lous' to he- li- do- no- ne- ro

[64]

κι α- σε κυ- ρά μου την ψυ- χή
ki a- se ki- ra mou tin psi- hi

[67]

ασ' τη- νε νά 'βρει α- να- πα- μό.
as' ti- ne na 'vri a- na- pa- mo.

A- χου, τσιγ- γά- νι- κες ψυ-
A- hou, tsig- gan- nikes psi-

[70]

χές hes

κι ο- λό- κρυ- φες νε- πο- συρ-
ki o- lo- kry- phes ne- po- sur-

[73]

μές mes

πί- κρες μα- ζι - - κε
pi- kres ma- zi - - ke

77

θά-
tha-
μα-
ma-
τα
ta
στα
sta
μα-
ma-
κρι-
kri-
νά
na
χα-
ha-
ρά-
ra-
μα-
ma-

79

τα.
ta.
Pi-
kres
μα-
ma-
ζί
zi
και
ke
θά-
tha-
μα-
ma-

82

τα
ta
στα
sta
μα-
ma-
κρι-
kri-
νά
na
χα-
ha-
ρά-
ra-
μα-
ma-
τα.
ta.

Σκάβουν το χόμα οι πετεινοί
σκάβουν ζητώντας την αυγή
την ώρα που στα σκοτεινά
βγαίνει η Παντέρμη και γυρνά.

Μαύρη μαυρίλα είν' η ψυχή της
κι ωχρό μπακίρι το πετσί της
τα στήθια της ωσάν τ' αμόνια
που τα χτυπούν χωρίς συμπόνια.

- Παντέρμη, τι ζητάς εδώ
μόνη σου δίχως σύντροφο;

- Κι αν είναι κάτι που ζητώ
πε μου, σε γνοιάζει εσένανε;
Ζητάω εκείνο που ζητώ
ζητάω την ίδια εμένανε.

- Παντέρμη, πες ποιος ο καημός σου
ποιος ο αγιάτρευτος καημός σου;

- Ποιος ο καημός μου;
Μαύρη πίσσα εγίνη η λινή μου η πουκαμίσα
και μες στο σπίτι σαν τρελή^{τρελή}
σούρων το ξέπλεκο μαλλί.

- Παντέρμη, λούσε το κορμί σου
λούσ' το χελιδονόνερο
κι άσε κυρά μου την ψυχή σου
άσ' τηνε νά βρει αναπαμό.

Άχου, τσιγγάνικες ψυχές
κι ολόκρυψες νεροσυρμές
πίκρες μαζί και θάματα
στα μακρινά χαράματα.